

»dommer« omfatter i denne sammenhæng samtlige medlemmer af retten, dvs. også domsmænd og dommerfuldmægtige. Som noget nyt er dette dog udtrykkeligt præciseret i § 52, stk. 1, jf. bemærkningerne hertil.

Bestemmelsen er – med tilføjelsen af adoptiv- og plejeforældre samt adoptiv- og plejebørn i nr. 2 og en sproglig ajourføring – identisk med den gældende inhabilitetsbestemmelse i retsplejelovens kapitel 1, § 10.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit VI, kap. 5.4.2.3., hvor kommissionens generelle overvejelser vedrørende kredsdommeres habilitet er nærmere behandlet.

Til § 50

Bestemmelsen, der er ny, regulerer den situation, at den dommer, som beklæder retten under hovedforhandlingen i en kriminalsag, vedrørende det forhold, som tiltalen angår, tidligere har truffet afgørelse om at tilbageholde den tiltalte efter § 359, stk. 2, eller om brevåbning og brevstandsning i medfør af § 384, stk. 3. Som undtagelse hertil er dog fastsat, at inhabilitet ikke – af denne grund – foreligger i tilfælde, hvor sagen behandles som tilståelsessag, eller hvor sagen i øvrigt vedrørende det forhold, der har begrundet de nævnte efterforskningsindgreb, ikke omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld.

I stk. 2 foreslås indsat en bestemmelse om tilbageholdelse under hovedforhandlingen. Reglen tager sigte på de situationer, hvor hovedforhandlingen strækker sig over længere tid, og hvor tilbageholdelsesfristen derfor kan udløbe under hovedforhandlingen. I disse tilfælde følger det af bestemmelsen, at tilbageholdelsesafgørelsen skal træffes af en anden dommer end den, som er retsformand under hovedforhandlingen. Dette gælder dog ikke, hvis sagen behandles som tilståelsessag, eller sagen i øvrigt vedrørende det forhold, der har begrundet indgreb som nævnt i 1. pkt., ikke omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld.

Reglerne i stk. 1 og stk. 2 udspringer af den habilitetsmæssige betragtning, at de af bestemmelserne omfattede retsskridt i forbindelse med efterforskningen indebærer en så intensiv prøvelse af sagen fra dommers side, en prøvelse, der i henseende til skyldsspørgsmålet nærmer sig det beviskrav, der må stilles for domfældelse, at dommeren ikke efterfølgende under hovedforhandlingen kan siges at opfylde kravet om upartiskhed (jf. Højesterets dom i Ugeskrift for Retsvæsen 1996, s. 234).

Endelig følger det af *stk. 3*, at den omstændighed, at dommeren, fordi flere embedsvirksomheder er forenede i dennes person, tidligere af den grund har haft med sagen at gøre, ikke medfører inhabilitet, når der ikke efter de foreliggende omstændigheder er grund til at antage, at dommeren har nogen særegen interesse i sagens udfald.

Bestemmelserne svarer med enkelte ændringer til den danske retsplejelovs § 60, stk. 2 og 3, og stk. 7.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit VI, kap. 5.4.2.1.4.

Til § 51

Bestemmelsen, der er ny, har – set i sammenhæng med de øvrige inhabilitetsregler – karakter af en opsamlings- eller suppleringsbestemmelse, og fastslår således, at ingen må handle som dommer, når der i øvrigt foreligger sådanne omstændigheder, at der med føje kan rejses tvivl om dommerens fuldstændige upartiskhed.

Den foreslåede bestemmelse er affattet i overensstemmelse med den danske retsplejelovs § 61. Bestemmelsen vil kunne anvendes med hensyn til tilfælde af inhabilitet, som må sidestilles med – men som ikke omfattes af – de foreslåede regler i §§ 49 og 50. Det kan f.eks. dreje sig om et i forhold til § 49, nr. 2, fjernere slægtskab mellem dommeren og en af sagens parter, som konkret er lige så tæt som de slægtsforhold, som omfattes af § 49, eller om hjemvisning af sagen fra landsretten til kredsretten, hvor kredsdommeren tidligere har taget stilling til de forhold, der nu skal prøves igen.

I modsætning til de andre inhabilitetsbestemmelser giver den foreslåede bestemmelse plads til et vist skøn med hensyn til inhabilitetsspørgsmålet. Kommissionen finder ikke at kunne pege på særlige momenter, som bør indgå i dette skøn, men vil overlade det til den fremtidige retsanvendelse at fastlægge bestemmelsens anvendelsesområde. Kommissionen finder dog samtidig anledning til at understrege, at selv om bestemmelsen er enslydende med den danske retsplejelovs § 61, forudsættes det fremtidige anvendelsesområde selvstændigt fastlagt i lyset af de forhold, som gør sig gældende i Grønland.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit VI, kap. 5.4.2.1.4.

Til § 52

Bestemmelsen i *stk. 1*, der er ny, præciserer, at §§ 49 og 51 finder tilsvarende anvendelse for domsmænd og fuldmægtige ved retten.